

www.kwmimkn.polsl.pl

OBLICZENIA EWOLUCYJNE
wykład 3

www.kwmimkn.polsl.pl

SCHEMATY - problemy

2

www.kwmimkn.polsl.pl

$$S_1 = (111*****)$$

$$S_2 = (*****11)$$

Założenie 1:
Dopasowanie ich liniowej kombinacji: $S_3 = (111*****11)$
jest gorsze, niż: $S_4 = (000*****00)$

Założenie 2:
Optymalny osobnik: $v_0 = (1111111111)$

Algorytm genetyczny może mieć trudności ze zbiegnięciem się do v_0 i może się zbiegać do punktów w rodzaju:
 $v_1 = (00011111100)$

Zjawisko zawodu – zadanie zwodnicze

3

www.kwmimkn.polsl.pl

EPISTAZA:

- **W biologii** (genetyce) – efekt maskowania (*obecność genu epistatycznego tłumi efekt innego genu*);
- **W AG:** silne uzależnienie między genami w chromosomie (*określa, na ile wpływ jednego genu na dopasowanie chromosomu zależy od wartości innych genów*).

Sposoby postępowania w przypadku zadań zwodniczych:

- Specyficzny dla danego zadania sposób kodowania zadania (*zakłada się odpowiednią wiedzę o przebiegu funkcji celu*);
- Użycie operatora inwersji;
- Nieporządny algorytm genetyczny.

4

www.kwmimkn.polsl.pl

Inwersja

- operator jednoargumentowy;
- wybór 2 punktów w łańcuchu i odwracana kolejność bitów między nimi;
- konieczność pamiętania początkowej pozycji bitów.

np.:

$$v = (00011010001)$$

$$v' = ((1,0)(2,0)(3,0)|(4,1)(5,1)(6,0)(7,1)|(8,0)(9,0)(10,0)(11,1))$$

$$v'' = ((1,0)(2,0)(3,0)|(7,1)(6,0)(5,1)(4,1)|(8,0)(9,0)(10,0)(11,1))$$

Algorytm korzystający z inwersji poszukuje najlepszego położenia bitów do formowania cegiełek.

5

www.kwmimkn.polsl.pl

NIEPORZADNY ALGORYTM GENETYCZNY

- Każdy bit chromosomu jest oznaczony;
- Łańcuchy mają zmienną długość i nie jest wymagana pełna liczba genów;
- Możliwa jest: nadmiarowość, powtórzenia i niedookreślenie:

$$v_1 = ((7,1)(1,0))$$

$$v_2 = ((3,1)(9,0)(3,1)(3,1)(3,1))$$

$$v_3 = ((2,1)(2,0)(4,1)(5,0)(6,0)(7,1)(8,1));$$

- Stosuje się zmodyfikowane operatory (łączenie i cięcie);
- Operator mutacji jak w AG;
- Selekcja turniejowa;

6

Łączenie:

Skleja dwa łańcuchy z pewnym prawdopodobieństwem:

$$v_1 = ((7,1)(1,0)) \quad v_2 = ((3,1)(9,0)(3,1)(3,1)(3,1))$$

$$v_4 = ((7,1)(1,0)(3,1)(9,0)(3,1)(3,1)(3,1))$$

Cięcie:

Rozcina (z pewnym prawdopodobieństwem) łańcuch w losowo wybranym miejscu na dwa osobniki potomne:

$$v_3 = ((2,1)(2,0)(4,1)(5,0)(6,0)(7,1)(8,1))$$

$$v_5 = ((2,1)(2,0)(4,1)) \quad v_6 = ((5,0)(6,0)(7,1)(8,1))$$

„NAG dają zaskakująco dobre rezultaty dla niektórych funkcji zawodnych”.

7

ZBIEŻNOŚĆ AG

8

Przedwczesna zbieżność:

- Przez przedwczesną zbieżność rozumie się utratę przez algorytm optymalizacyjny zdolności przeszukiwania przestrzeni poszukiwań przed osiągnięciem ekstremum globalnego.
- Zjawisku temu nie można zapobiec całkowicie, lecz można je ograniczać (np. stosując AE).

9

Przyczyny braku zbieżności AG:

- Kodowanie powoduje, iż algorytmy pracują w innej przestrzeni, niż przestrzeń zadania;
- Teoretycznie nieograniczona liczba iteracji w praktyce musi być skończona;
- Teoretycznie nieograniczona liczebność populacji w praktyce musi być skończona.

10

Strategie zwalczania przedwczesnej zbieżności:

- Zapobieganie kazyrodtwu;
- Jednorodne krzyżowanie;
- Wykrywanie jednakowych łańcuchów w populacji.

Większość badań koncentruje się na:

1. Określeniu zakresu i rodzaju błędów związanych z wyborem punktów próbných (mechanizm próbkowania);
2. Charakterystyce funkcji celu (skalowanie funkcji celu).

11

Ad. 1. Mechanizm próbkowania

(modyfikacje procedury selekcji).

Istotne czynniki wpływające na znalezienie optimum globalnego:

- różnorodność populacji;
- napór selekcyjny.

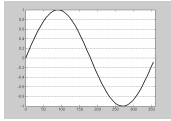
Celem jest osiągnięcie równowagi.

12

Selekcja proporcjonalna – nieodporna na dodanie stałej do funkcji celu:

$$y = \sin(x);$$

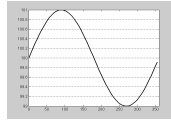

$$x_1 = 80^0, y_1 = 0.9848$$

$$x_2 = 50^0, y_2 = 0.766$$

$$y_1/y_2 = 1.29$$

$$y^* = \sin(x) + 100$$

$$x_1 = 80^0, y^*_1 = 100.9848$$

$$x_2 = 50^0, y^*_2 = 100.766$$

$$y^*_1/y^*_2 = 1.002$$

W ekstremalnym przypadku – błędzenie przypadkowe...

13

Modele selekcji:

- **Model elitarny** – nacisk kładziony na uzyskanie najlepszych osobników (forsowanie najlepszych do następnych pokoleń);
- **Model wartości oczekiwanej** – licznik ustawiany na wartość początkową $[eval(v)/eval_{sr}(v)]$ i odpowiednio zmniejszany, gdy osobnik podlega reprodukcji. Gdy licznik osiąga 0 – śmierć osobnika;
- **Elitarny model wartości oczekiwanej** – połączenie powyższych metod;
- **Model ze współczynnikiem zatłoczenia**: nowy chromosom wymienia stary (stary jest wybierany spośród takich, które są podobne do nowego);

14

Modele selekcji:

- **Metoda stochastycznego próbkowania na podstawie reszty z zamianą** - osobniki potomne otrzymuje się uwzględniając część całkowitą wartości oczekiwanej pojawienia się osobnika w następnym pokoleniu. O pozostałe miejsca w populacji osobniki rywalizują na podstawie części ułamkowej.
- **Stochastyczne próbkowanie uniwersalne** – koło ruletki o równych polach;
- **Selekcja turniejowa** – wybór k osobników (k – rozmiar turnieju, zwykle $k=2$) i selekcja najlepszego z grupy. Powtarzane pop_size razy.
- **Selekcja rankingowa** – szeregowanie osobników wg wartości przystosowania i selekcja zgodnie z kolejnością (wg tzw. linii rankingi) – związana z tzw. superosobnikami.

15

Superosobniki:

- Niepożądane w początkowej fazie działania (**przedwczesna zbieżność**);
- Pozytywne pod koniec pracy algorytmu (**zawężenie przestrzeni poszukiwań**).

16

Ad. 2. Skalowanie funkcji celu

(regulacja liczby kopii)

Skalowanie liniowe:

$$f' = a f + b$$

f – przystosowanie pierwotne;
 f' – przystosowanie po skalowaniu;
 a, b – współczynniki.

$$f'_{sr} = f_{sr}$$

$$f'_{max} = c \cdot f_{sr}$$

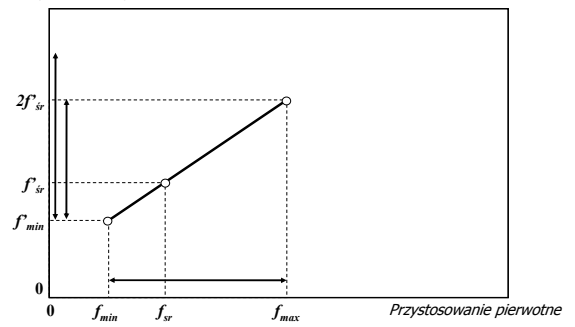
c – współczynnik zwielokrotnienia (typowo $c = 1.2 \div 2$)

17

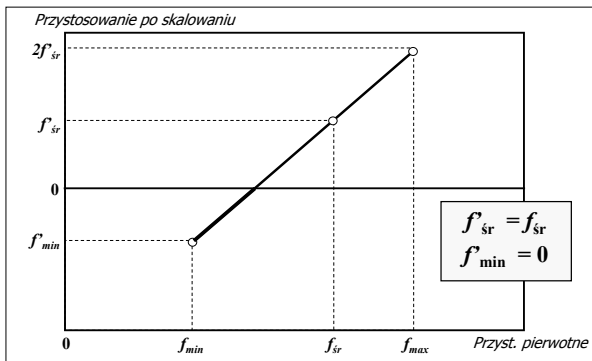
Populacja młoda:

Przystosowanie po skalowaniu

18

Populacja dojrzała:

19

Inne skalowania:

- Obcinanie na poziomie odchylenia standardowego:

$$f' = f + (f_{sr} - d \cdot \sigma)$$

d – liczba całkowita (zwykle $d = 1 \div 5$);
 σ – odchylenie standardowe populacji.

- Skalowanie zgodne z prawem potęgowym:

$$f' = f^k$$

k – parametr bliski 1 (np. $k = 1.005$);

20

LICZEBNOŚĆ POPULACJI

21

Istotny parametr AG...

Możliwości regulacji liczebności populacji:

- Metaalgorytmy genetyczne sterujące parametrami innego AG;
- Skorzystanie z „różnych algorytmów ustalania liczebności populacji”;
- AG ze zmienną liczebnością populacji.

22

procedure AGzZLP

begin

$t := 0$

wybierz populację początkową $P(t)$

ocień $P(t)$

while (not warunek zakończenia) do

begin

$t := t + 1$

podnieś wiek każdego osobnika o 1

zmień $P(t)$ (utwórz $P'(t)$)

ocień $P'(t)$

usuń osobniki o wieku większym od ich czasu życia

end

end

23

Populacja pomocnicza $P'(t)$:

$$pop_size'(t) = \rho \cdot pop_size(t)$$

ρ – współczynnik reprodukcji

```

procedure AGzZLP
begin
  t:=0
  wybierz populację początkową P(t)
  ocień P(t)
  while (not warunek zakończenia) do
  begin
    t:=t+1
    podnieś wiek każdego osobnika o 1
    zmień P(t)
    ocień P'(t)
    usuń osobniki o wieku większym od ich czasu życia
  end
end
    
```

- Prawdopodobieństwo wyboru do $P'(t)$ niezależne od dopasowania osobnika.
- Krzyżowanie i mutacja – tylko w populacji $P'(t)$;
- Czas życia przypisywany jest jednorazowo każdemu osobnikowi;
- Wiek osobnika rośnie od 0;
- Śmierć osobnika – gdy wiek przekracza czas jego życia.

24

Liczebność populacji po jednej iteracji:

$$pop_size(t+1) = pop_size(t) + pop_size'(t) - D(t)$$

$D(t)$ – liczba osobników, które wyginęły w pokoleniu t .

Ustalanie czasu życia osobników:

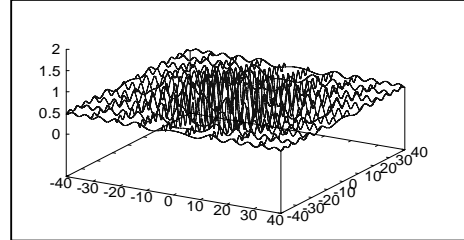
- Wzmacnianie osobników z wartością dopasowania powyżej średniej i osłabianie gorszych od średniej;
- Dostrajanie liczebności populacji do bieżącego etapu poszukiwań (szczególnie ochrona przed wykładniczym wzrostem populacji).

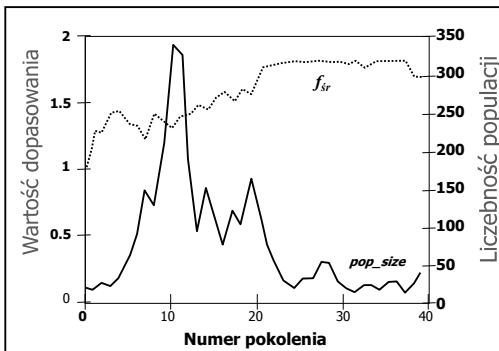
25

Przykład:

$$f(x) = 0.5 + \left[\frac{\left(\sin^2 \sqrt{x^2 + y^2} - 0.5 \right)}{1 + 0.001(x^2 + y^2)} \right]^2, \quad -100 \leq x, y \leq 100$$

26

27

AG i dylemat więźnia**Dylemat więźnia** (zdrada czy współpraca):

Gracz 1	Gracz 2	P1	P2	Uwagi
Z	Z	1	1	Kara za wspólną zdradę
Z	W	5	0	Zapłata przez naiwnego i zachęta do zdrady
W	Z	0	5	
W	W	3	3	Nagroda za współpracę

Użycie AG do nauki strategii postępowania (Axelrod '87)

28

A. Reprezentacja zadania:

- Korzystamy z informacji o 3 poprzednich ruchach
- 64 bity (4x4x4 możliwości);
- 3 ruchy wstępne (przesłanki): +6 bitów
- **Łańcuch 70-bitowy**

Łańcuch:

- całkowicie reprezentuje strategię;
- reprezentuje gracza.

29

B. Algorytm

1. Wybór początkowej populacji.
2. Sprawdzenie każdego gracza.

*Każdy gracz rozgrywa gry z pozostałymi graczami.
Wynik – średnia ze wszystkich rozgrywanych gier.*

3. Wybór graczy do rozmnożenia.

Gracz ze średnim wynikiem dostaje jednego partnera, gracz z wynikiem o 1 odchylenie standardowe lepszym dwóch partnerów, gracz z wynikiem o 1 odch. st. gorszym nie dostaje żadnego partnera.

4. Kojarzenie wygrywających graczy.
Krzyżowanie i mutacja wśród wybranych.

30

C. Efekty

www.kwmimkn.polsl.pl

1. Przedłużaj współpracę po 3 kolejnych współpracach
W po **(WW)(WW)(WW)**
2. Zdradzaj, jeśli zdradzono cię po dłuższej współpracy
Z po **(WW)(WW)(WZ)**
3. Akceptuj przeprosiny
W po **(WW)(WZ)(ZW)**
4. Zapominaj
W po **(ZW)(WW)(WW)**
5. Zdradzaj po 3 kolejnych zdradach
Z po **(ZZ)(ZZ)(ZZ)**

31

METODY UWZGLĘDNIANIA OGRANICZEŃ

32

Np. Problem komiwojażera:

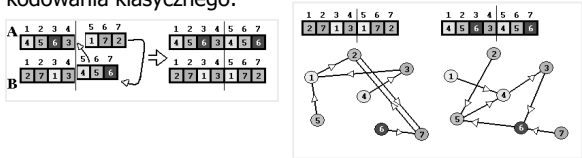
www.kwmimkn.polsl.pl

- Kodowanie klasyczne:
(W genie danego miasta zapisany jest numer miasta docelowego).
- Kodowanie permutacyjne:
(W kolejnych genach zapisane są kolejne miasta)

1	2	3	4	5	6	7
4	5	6	3	1	7	2

1	4	3	6	7	2	5
6	7	2	5	1	4	3

Dla kodowania klasycznego:

33

1. Metoda kary

www.kwmimkn.polsl.pl

- Kara stała (w tym kara śmierci);
- Kara zależna od stopnia naruszenia ograniczenia
(zależność liniowa, logarytmiczna, wykładnicza itp).

2. Algorytmy naprawy

- korygowanie rozwiązań niedopuszczalnych.

Wady:

- znaczne wydłużenie czasu obliczeń;
- algorytm naprawy musi być dopasowany do konkretnego zadania;
- proces korygowania może być równie złożony, jak zadanie początkowe.

34

3. Użycie dekodatorów

www.kwmimkn.polsl.pl

Dekodery – przekształcenia reprezentacji gwarantujące (lub zwiększające prawdopodobieństwo) generowania osobników spełniających ograniczenia.

Wady:

- wysokie wymagania obliczeniowe;
- nie wszystkie ograniczenia mogą być w ten sposób uwzględnione;
- konieczność stosowania dedykowanych dekodatorów.

35

Zadanie załadunku (plecakowe)

www.kwmimkn.polsl.pl

- Istnieje cały szereg zadań załadunku (zadań plecakowych).
- Dany jest zbiór rzeczy o nadanych rozmiarach i wartościach;
- Należy wybrać jeden lub wiele rozłącznych podzbiorów tak, by suma rozmiarów w każdym podzbiorze nie przekroczyła zadanego ograniczenia (pojemność plecaka) i by suma wartości była maksymalna.
- *Wiele zadań z tej klasy jest NP-trudnych.*

36

PROBLEMY NP

www.kwmimkn.polsl.pl

Problem NP (*nondeterministic polynomial*):

- problem decyzyjny, dla którego rozwiązanie można zweryfikować w czasie wielomianowym.

Problem P_0 jest **NP-zupełny**, gdy:

1. P_0 należy do klasy NP,
2. Każdy problem z klasy NP da się sprowadzić w czasie wielomianowym do problemu P_0 .

Problem **NP-trudny** spełnia tylko punkt 2.

- Problemy NP-zupełne mają postać pytania „czy istnieje”.
- Problemy NP-trudne to zwykle ich optymalizacyjne wersje („znajdź najmniejszy”).

37

Zero-jedynkowe zadanie załadunku

www.kwmimkn.polsl.pl

Wybierz wektor binarny $\mathbf{x} = \langle x[1], \dots, x[n] \rangle$

spełniający warunki:

$$\sum_{i=1}^n x[i] \cdot W[i] \leq C$$

$$\mathbf{P}(\mathbf{x}) = \sum_{i=1}^n x[i] \cdot P[i] = \max$$

gdzie: $W[i]$ – zbiór wag (rozmiarów);
 $P[i]$ – zbiór zysków;
 C – pojemność.

38

Wylosowano 3 zbiory danych:

www.kwmimkn.polsl.pl

$W[i]$ – zbiór wag (rozmiarów);
 $P[i]$ – zbiór zysków;

$W[i]$ – przypadkowe ($[1, v]$) o rozkładzie jednostajnym;

1. Nieskorelowane:

$P[i]$ – przypadkowe ($[1, v]$) o rozkładzie jednostajnym.

2. Słabo skorelowane:

$P[i] = W[i] +$ przypadkowe ($[-r, r]$) o rozkładzie jednostajnym.

2. Silnie skorelowane:

$P[i] = W[i] + r$.

Przyjęto parametry:
 $v = 10, r = 5$

Większa korelacja to mniejsza wartość różnicy:

$$\max(P[i]/W[i]) - \min(P[i]/W[i]), \quad i = 1 \dots n$$

co może powodować większe problemy przy optymalizacji.

39

Rozpatrzono 2 rodzaje zadania załadunku:

www.kwmimkn.polsl.pl

(Michalewicz)

- Z ograniczoną pojemnością (C_1)
(Rozwiązanie optymalne zawiera bardzo mało artykułów).
- Ze średnią pojemnością (C_2)
(Rozwiązanie optymalne zawiera ok. połowy artykułów).

Rodzaje użytych algorytmów:

- Algorytmy z funkcją kary ($A_p[k]$);
- Algorytmy z metodami naprawy ($A_r[k]$);
- Algorytmy z dekodernami ($A_d[k]$).

k – numer algorytmu

40

Ad. 1 ALGORYTMY Z FUNKCJĄ KARY ($A_p[k]$)

www.kwmimkn.polsl.pl

- Wektor \mathbf{x} jest reprezentowany przez łańcuch binarny o długości n .
- Artykuł i -ty jest ładowany do plecaka tylko wtedy, gdy:

$$x[i] = 1$$

Dopasowanie:

$$\text{eval}(\mathbf{x}) = \sum_{i=1}^n x[i] \cdot P[i] - \text{Pen}(\mathbf{x})$$

gdzie: $\text{Pen}(\mathbf{x})$ – funkcja kary:

- a) $\text{Pen}(\mathbf{x}) = 0$ dla rozw. dopuszczalnych;
- b) $\text{Pen}(\mathbf{x}) > 0$ dla pozostałych rozwiązań.

41

Wzrost kary (ze stopniem przekroczenia ograniczenia):

www.kwmimkn.polsl.pl

a. logarytmiczny:

$$A_p[1]: \text{Pen}(\mathbf{x}) = \log_2 \left[1 + \rho \cdot \left(\sum_{i=1}^n x[i] \cdot W[i] - C \right) \right]$$

b. liniowy:

$$A_p[2]: \text{Pen}(\mathbf{x}) = \rho \cdot \left(\sum_{i=1}^n x[i] \cdot W[i] - C \right)$$

c. kwadratowy:

$$A_p[3]: \text{Pen}(\mathbf{x}) = \left[\rho \cdot \left(\sum_{i=1}^n x[i] \cdot W[i] - C \right) \right]^2$$

$$\rho = \max\{P[i]/W[i]\}, \quad i = 1 \dots n$$

42

Ad. 2 ALGORYTMY Z MET. NAPRAWY ($A_r[k]$) www.kwmimkn.polsl.pl

- Wektor x jest reprezentowany przez łańcuch binarny o dł. n .
- Artykuł i -ty jest ładowany do plecaka tylko wtedy, gdy $x[i]=1$.

Dopasowanie:

gdzie: x' – naprawiona wersja wektora x .

Można stosować różne metody naprawy.

Zastosowane algorytmy różnią jedynie procedurą wybierającą artykuł do wyjęcia z plecaka:

- $A_r[1]$ – naprawa losowa;
- $A_r[2]$ – naprawa zachłanna (Wszystkie artykuły w plecaku są ustawione w porządku malejącym względem stosunków zysków do wagi. Procedura wybiera ostatni artykuł na liście).

Ad. 3 ALGORYTMY Z DEKODERAMI ($A_d[k]$) www.kwmimkn.polsl.pl

- Wektor x jest reprezentowany przez łańcuch całkowito-liczbowy o długości n , gdzie i -ty składnik wektora to liczba z zakresu $[1, n - i + 1]$;
- Artykuł i -ty jest ładowany do plecaka tylko wtedy, gdy znajduje się na bieżącej liście.

Reprezentacja porządkowa korzysta z listy L artykułów, dekodowanie za pomocą wektora następuje poprzez wybór artykułów z bieżącej listy, np:

dla listy: $L = (1, 2, 3, 4, 5, 6)$

dekodowanej za pomocą wektora: $< 4, 3, 4, 1, 1, 1 >$

otrzymujemy ciąg artykułów :

4,3,6,1,2,5

$A_d[1]$ – dekodowanie losowe www.kwmimkn.polsl.pl

Procedura dekodowania tworzy listę L artykułów takich, że ich kolejność na liście odpowiada kolejności artykułów w zbiorze wejściowym (który jest przypadkowy).

$A_d[2]$ – dekodowanie zachłanne

Procedura dekodowania tworzy listę L artykułów w porządku malejącym względem stosunków zysków do wagi. Dekodowanie wektora x następuje na podstawie uporządkowanego zbioru.

Parametry programu:

- liczebność populacji $pop_size = 100$ (stała);
- $p_m = 0.05$;
- $p_c = 0.65$;
- liczba pokoleń $gen_number = 500$.

Wyniki – średnia z 25 obliczeń

Korelacja	Liczba artykułów	Typ pojemności	Metoda							
			$A_d[1]$	$A_d[2]$	$A_d[3]$	$A_d[1]$	$A_d[2]$	$A_d[1]$	$A_d[1]$	
BRAK	100	C_1 (ograniczona)	*	*	*	63	94	64	60	
		C_2 (średnia)	398	341	243	345	371	355	353	
	250	C_1	*	*	*	123	136	58	60	
		C_2	920	837	826	842	894	867	858	
	500	C_1	*	*	*	64	156	61	61	
		C_2	1712	1571	1565	1577	1663	1603	1597	
SŁABA	100	C_1	*	*	*	38	51	38	38	
		C_2	409	327	328	330	358	334	332	
	250	C_1	*	*	*	44	74	43	45	
		C_2	921	791	789	798	852	804	799	
	500	C_1	*	*	*	45	94	43	45	
		C_2	1729	1532	1532	1539	1624	1548	1574	
MOCNA	100	C_1	*	*	*	62	90	60	60	
		C_2	742	565	565	567	577	576	576	
	250	C_1	*	*	*	66	117	65	64	
		C_2	1632	1340	1343	1346	1364	1366	1359	
	500	C_1	*	*	*	68	120	67	64	
		C_2	3052	2704	2701	2710	2748	2738	2744	

Wnioski:

- Dla zadań ze średnią pojemnością algorytm $A_p[1]$ (z logarytmiczną funkcją kary) jest najskuteczniejszy;
- Dla zadań z ograniczoną pojemnością zachłanna metoda naprawy ($A_r[2]$) jest najskuteczniejsza.

**BINARNIE
CZY INACZEJ?**

www.kwmimkn.polsl.pl

Binarnie	Niebinarnie
00000	A
00001	B
...	...
11001	Z
11010	1
...	...
11111	6

Ciąg binarny	Ciąg niebinarny	Wartość	Dopasowanie
11000	Y	24	576
01011	L	11	121
01000	I	8	64
10011	T	19	361

49

www.kwmimkn.polsl.pl

Porównanie liczby schematów:

- jednakowa liczba osobników;
- ciągi kodowe o różnych długościach.

By liczba punktów w obu przestrzeniach była jednakowa:

$2^l = k^{l'}$

l – długość osobnika zakodowanego binarnie,
 l' – dł. osobnika zakodowanego w alfabecie k -elementowym

tu:

$$2^5 = k^1 \Rightarrow k = 32$$

50

www.kwmimkn.polsl.pl

Liczba schematów:

- 3^l dla alfabetu dwójkowego
- $(k+1)^{l'}$ dla alfabetu k -elementowego.

tu:

$$3^5 = 243 \text{ dla alfabetu dwójkowego}$$

$$(32+1)^1 = 33 \text{ dla alfabetu } k\text{-elementowego.}$$

Kod dwójkowy charakteryzuje się największą ze wszystkich liczbą schematów przypadającą na bit informacji.

51

www.kwmimkn.polsl.pl

Jednakże jeżeli:

- 100 zmiennych;
- dziedziną z zakresu $[-500 \ 500]$;
- żądana dokładność 6 miejsc po przecinku;

To:

- długość łańcucha binarnego wynosi **3000**;
- przestrzeń poszukiwań rzędu **10^{1000}** .

Dla tak wielkich przestrzeni AG działają słabo...

52

www.kwmimkn.polsl.pl

Zasada znaczących cegiełek:

Kod należy dobierać w taki sposób, by schematy niskiego rzędu i o małej rozpiętości wyrażały własności zadania oraz pozostawały względnie niezależne od schematów na pozycjach ustalonych.

Zasada minimalnego alfabetu:

Należy wybrać najmniejszy alfabet, w którym zadanie wyraża się w sposób naturalny.

53

www.kwmimkn.polsl.pl

Jeden z celów zmodyfikowanego kodowania:

przybliżenie algorytmu do przestrzeni zadania.

Dogodne jest, by dwa punkty leżące blisko siebie w przestrzeni reprezentacji (genotyp) leżały również blisko siebie w przestrzeni zadania (fenotyp).

(Nie zawsze prawdziwe przy kodowaniu binarnym)

np.:

Binarnie	Całkowitoliczbowo
0111	7
1000	8

54

KOD GRAYA

www.kwmimkn.polsl.pl

procedure GrayToBin

```
begin
  value := g1
  b1 := value
  for k := 2 to m do
    begin
      if gk = 1 then value := NOT value
      bk := value
    end
  end
end
```

procedure BinToGray

```
begin
  g1 := b1
  for k := 2 to m do
    gk := bk-1 XOR bk
  end
```

a	b	a XOR b
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

$b = \langle b_1, b_2, \dots, b_m \rangle$ – liczba binarna
 $g = \langle g_1, g_2, \dots, g_m \rangle$ – liczba w kodzie Graya;
 m – długość ciągu kodowego.

55

Binarnie	Kod Graya
0000	0000
0001	0001
0010	0011
0011	0010
0100	0110
0101	0111
0110	0101
0111	0100
1000	1100
1001	1101
1010	1111
1011	1110
1100	1010
1101	1011
1110	1001
1111	1000

www.kwmimkn.polsl.pl

Zmiana 1 bitu w kodzie powoduje, że otrzymana liczba ma szansę być liczbą bezpośrednio bliską liczbie przed zmianą.

56

KODOWANIE LOGARYTMICZNE

www.kwmimkn.polsl.pl

Stosowane w celu zmniejszenia długości łańcucha binarnego.

$$[b_1 b_2 \text{ bin}] = (-1)^{b_2} e^{(-1)^{b_1} [\text{bin}]_{10}}$$

b_1 – bit znaku wykładnika funkcji wykładniczej;

b_2 – bit znaku funkcji wykładniczej;

bin – reprezentacja wykładnika funkcji wykładniczej

$[\text{bin}]_{10}$ – wartość dziesiętna liczby zakodowanej binarnie.

$$[10110] = (-1)^0 e^{(-1)^1 [110]_{10}} = e^{-6} = 0.002478752$$

$$[01011] = (-1)^1 e^{(-1)^0 [011]_{10}} = -e^3 = -20.08553692$$

57

- Za pomocą 5 bitów możliwe jest zakodowanie liczb z zakresu $[-e^7, e^7]$ (w kodowaniu binarnym $[0, 31]$).

- Dalszą modyfikacją jest zastosowanie **KODOWANIA ZMIENNOPOZYCYJNEGO.**

58

KODOWANIE CHROMOSOMU:

www.kwmimkn.polsl.pl

Podział chromosomów uwzględniający wartości:

- binarne (np. zadanie plecakowe);
- całkowitoliczbowe (np. TSP);
- zmiennopozycyjne (typowe inżynierskie zadania optymalizacji);
- tekstowe.

59

KODOWANIE CHROMOSOMU:

www.kwmimkn.polsl.pl

Kodowanie (reprezentacja danych) to zbiór stanów z przestrzeni zadania przedstawiony w postaci skończonego alfabetu znaków.

Podział chromosomów uwzględniający strukturę:

- standardowe (jak w klasycznym AG);
- permutacyjne (np. problem komiwojażera - TSP);
- drzewiaste;
- macierzowe.

60